

מאמר

ד"ר בר אשית תשל"ח

עם פיענוח ראשי תיבות, מבוא,
סיכום, וביאורים
המלצה שבועית

יחי אדוננו מורנו ורבינו
מלך המשיח לעולם ועד

לזכות תורמי ה"פלעדזש" החודשי בקביעות

שבזכותם מתפתחות פעולותינו בהתמדה בקביעות
לנחת כ"ק אד"ש מה"מ שתעמוד להם זכות זו בכל המצטרך בגו"ר
ובכולם רוייחי בטוב הנראה והנגלה בבני חיי ומזוני

ב"ה

אברך יקר,

זהירות, אוצר לפניך!

לקראת השנה החדשה, כאשר כל עם ישראל מתחיל את התורה מחדש, גם לך מגיע להתחיל את התורה מחדש, ובגדול! כל חסיד יודע את חשיבות לימוד המאמרים על-מנת להתקשר לרבי. 'הכתרתו' של הרבי נעשית במאמר!

היו שנים, פעם... בעבר הרחוק... היית יושב ולומד מאמר של הרבי, קצת מתאמץ, אבל מצליח. איזה עונג, איזו שמחה.

אבל היום... אתה רוצה ללמוד מאמר, אבל... עד שיש לך כמה דקות לפני התפילה ואתה מגיע לארון הספרים, אינך יודע איזה ספר לבחור. אין זמן לחפש בין כל הספרים ולבחש איזה מאמר יתאים לך כרגע.

מהיום זה לא צריך להשאיר רק כהיסטוריה, אין צורך להתרפק רק על העבר. עכשיו זה בהישג היד שלך. עשינו את העבודה בשבילך! בחרנו בקפידה מאמר מתאים ומקווים שתוכל ללמוד אותו לעומק בעזרת חומרי העזר שלנו. מטרתנו היא להקל על העומס הזה ולהעמיד לרשותך מאמר מובנה, נגיש ומעשיר המאפשר לך פשוט להתעמק בתורתו של משיח.

כל מאמר מגיע עם מבוא, הסברים נחוצים וסיכום שיעזרו לך להבין את מהותו וליישם את תורתו בחיי היומיום שלך. כדי לשפר עוד יותר את חוויית הלמידה שלך, אנו מציעים גם שיעור קצר של כ-15 דקות על המאמר מאת הרב נחמיה גרייזמן.

אנו מאמינים שהפרויקט הזה אינו רק לימוד מאמר חד פעמי; פרויקט זה נועד להיות חוויה מתמשכת וסוחפת. נהיה כאן איתך, שבוע אחר שבוע, נציע הדרכה, הסברים וסיכומים כדי להגביר את הבנתך במאמר הנבחר. זו הזדמנות עבורך הן לחזק את הידע התורני-חסידי שלך, והן ובעיקר - לחזק את הקשר שלך עם הרבי.

כאשר אתה יוצא למסע הזה - נשמח לקבל את המשוב וההצעות שלך כדי להפוך את המתנה הזו לטובה עוד יותר.

אנו מקווים שהפרויקט הזה יהפוך לחלק בלתי נפרד מהחיים החסידיים שלך, ואנו מצפים לצעוד יחד איתך בנתיב זה עד ביאת גואל צדק, בהתגלותו של הרבי מלך המשיח שליט"א, תיכף ומיד ממש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מחלקת הוצאה לאור

של התאחדות החסידים

הקדמה

מיוחד הוא מאמר זה בעיתוי ואופן אמירתו.

מאמר זה אמר הרבי בחדרו. היה זה במוצאי-שבת שאחרי המאורע הבריאותי הידוע בשמיני עצרת תשל"ח, שלאחריו הייתה תקופה של 'העלם והסתר' בה הרבי שהה בחדרו.

אכן, בלב המאמר הרבי מבאר את היחס הראוי הנדרש מיהודי בנוגע למצב של העלם והסתר "שיהודי יחפש וימצא את הקב"ה . . בהעלמות וההסתרים". הרבי אף מביא את המשל מ"אב המסתיר את עצמו מבנו הקטן בכדי להראות את חכמת הבן שמבין שהעלם וההסתר אינו אלא בכדי שיבקשנו וימצאנו".

תוכן המאמר נפלא, הן ב"עבודה" והן ב"השכלה". שתי דרגות באור אין סוף וכנגדן שני תפקידים לתורה ומצוות. וקינוח לסיום: "ויעקב הלך לדרכו" - השיבה של יהודי לענייני חולין לאחר שבת בראשית, באופן ש"הולך לבטח לדרכו בשמחה וטוב לבב" כיוון ש"ה' אלוקיו עמו".

כל זה נכנס בפירושו הפנימי של המדרש הידוע, המובא בפירושו הראשון של רש"י על התורה: "אמר ר' יצחק, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם . . ומה טעם פתח בבראשית, משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גויים, שאם יאמרו אומות העולם לישראל ליסטים אתם . . הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא . . ברצונו נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו".

קושיית ומענה המדרש דנים בתכלית עבודתו של היהודי בתורה ומצוות, וביסודן של קושיית ומענה המדרש עומדים שני האופנים בתכלית עבודתו של היהודי בתורה ומצוות.

בס"ד. מוצאי שבת בראשית - בחדרו - ה'תשל"ח

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, ואמרו רז"ל אמר ר' יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם כו' ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים², שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו. ומבואר בזה בדרושי רבותינו נשיאינו³, דזה מה שהיה צריך להתחיל את התורה מהחודש הזה לכם הוא, כי ענין "החודש הזה" הוא יחוד סובב וממלא. כי חודש הוא בחינת מלכות, חודש אשתו⁴, בחינת ממלא כל עלמין, ו"זה" הוא ענין גילוי [כמאמר רז"ל⁵ מראה באצבעו ואומר זה], יסוד וזעיר אנפין, יחוד סובב כל עלמין וממלא כל עלמין⁶. ופירוש "החודש הזה (לכם)" הוא שבבחינת ממלא כל עלמין (חודש)

(1) תנחומא (באבער) יא. ועוד - הובא בפרש"י עה"ת.

(2) תהלים קיא, ו.

(3) אוה"ת בא ע' רסב.

(4) שם ע' רנה, רעח.

(5) תענית בסופה (ובפרש"י שם). פרש"י בשלח טו, ב.

ביאורים

א. נאמר בפסוק (דברי הימים א פ"ח) "ויולד מן חדש אשתו", הפירוש הפשוט הוא ששם אשתו הוא 'חודש', אך בחסידות מבואר ש'חדש' הוא מלשון חידוש, והיא ספירת המלכות שעניינה הוא 'ביטול', ו'ביטול' הוא חידוש לגבי טבע הישות של הבריאה.

ב. על ידי הספירות 'יסוד וז"א' שלמעלה מספירת ה'מלכות', נמשך בספירת ה'מלכות' גילוי נעלה יותר מהגילוי הרגיל שעל פי 'סדר השתלשלות'. גילוי זה נקרא 'סובב', כיוון שמצד עצמו הוא למעלה מגדריה של ספירת ה'מלכות' (ליתר ביאור ראה בביאור הבא).

ג. ביאור המושג 'יחוד סובב וממלא': 'ממלא' הינו האור המצומצם ומוגבל בהתאם לגדרי העולם, וממילא הוא מתגלה (-נתפס ונרגש) בעולם. ו'סובב' הינו האור הבלתי מוגבל שלמעלה מגדרי העולם, וממילא אינו מתגלה (-נתפס ונרגש) בעולם. החידוש ב'יחוד סובב וממלא' הוא שהאור הבלתי מוגבל שלמעלה מגדרי העולם (-סובב) יהיה בבחינת גילוי בעולם (-ממלא). מובן אם כן שיחוד זה הוא תכלית כוונת הבריאה להיות לו יתברך דירה בתחתונים, דהיינו גילוי אור אין סוף (-סובב) בעולם הזה.

יהיה בו גילויי סובב כל עלמין (הזה). והיה צריך להתחיל את התורה מהחודש הזה לכם, כי תכלית התורה ומצוותיה הוא ענין יחוד סובב וממלא⁶.

ב) והנה ענין המשכת הסובב שעל ידי תורה ומצוות בשרשו הראשון הוא המשכת אור אין סוף שלפני הצמצום. וכדאיתא בעמק המלך בתחלתו⁷, דברייתא העולמות היה על ידי צמצום הראשון שהיה באור אין סוף ונשאר חלל ומקום פנוי, ומזה הוא שרש התהוות הכלים ומציאות העולמות (ענין מעשה בראשית). ומה שכתוב⁸ ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה [שקאי על העבודה תורה ומצוות, לעבדה זה רמ"ח מצות עשה ולשמרה זה סס"ה מצות לא תעשה⁹] הוא להמשיך תוספות אורות על ידי הקו מאור אין סוף שלפני הצמצום, עד שלעתיד יהיה גילוי אור אין סוף במקום החלל כמו שהיה קודם הצמצום. וזהו לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם כו', כי סיפור מעשה בראשית הכל הוא אחר הצמצום, ומכיון שענינה של התורה הוא המשכת אור אין סוף שלמעלה מהצמצום, הוצרך להתחיל את התורה (לא במעשה

6) הובא באוה"ת שם. ובארוכה יותר בהמשך תרס"ו בתחלתו (ס"ע ג ואילך), ד"ה יו"ט של ר"ה תש"י ס"ז. ובכ"מ.

7) בראשית ב, טו.

8) אוה"ת בראשית (ח"ו ע' 2082 - בשם אמרו רו"ל). וראה לקו"ת שה"ש (מח, ד). יל"ר בראשית. זח"א כו, א.

9) לקו"ז תכ"א (סכ, א). שם תנ"ה (פח, ב).

ביאורים

יחוד זה אמנם יבוא לידי גילוי לעתיד לבוא, אולם הוא נפעל כבר כעת על ידי קיום תורה ומצוות. משום שעל ידי כך שבקיום התורה ומצוותיה מתייחדת הנפש האלוקית באור התורה והמצוות, מתייחדים גם כן מקור התורה והמצוות שהוא אור הסובב עם מקור נפשו האלוקית שהוא אור הממלא. (ראה תניא פרק מא).

ד. **סיכום אות א:** הביאור הפנימי לשאלת המדרש "לא היה צריך להתחיל אלא מהחודש הזה לכם" הוא; "החודש הזה" מורה על יחוד סובב וממלא, שזוהי תכלית התורה.

ה. ביאור דברי עמק המלך: מצד גילוי אור אין סוף ואחדותו המוחלטת של הקב"ה, אין נתינת מקום לעולמות שבבחינת יש וגבול, ועל ידי הצמצום הראשון שהיה באור אין סוף נעשה 'חלל ומקום פנוי', דהיינו שאור אין סוף נתעלם ונוצרה נתינת מקום לעולמות, ועל בסיס העלם זה נבראו העולמות.

אף על פי שאין שייכות כלל בין העולמות לאור אין סוף שלפני הצמצום, על ידי קיום תורה ומצוות ממשיכים בעולם מאור אין סוף שלפני הצמצום, עד שלעתיד לבוא יתגלה בעולם אור האין סוף שלפני הצמצום. וזהו "ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה" שבגן עדן מצד עצמו מאיר אור הקו שאחר הצמצום (-אור הממלא), ועל ידי עבודת התורה והמצוות ממשיכים מאור אין סוף שלפני הצמצום.

בראשית, כי אם) מהחודש הזה שהוא ענין המשכת בחינת הסובב ("הזה"), שבשרשו הוא המשכת אור אין סוף שלפני הצמצום.⁹

ג) ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים. והיינו שהענין דכח מעשיו ג' לתת להם נחלת גוים הוא נעלה יותר גם מענין המשכת הסובב, בחינת אור אין סוף שלפני הצמצום. הדנה תכלית הכוונה (דתורה ומצוות) הוא להמשיך בחינת אור חדש, היינו בחינת עצמות אור אין סוף שלמעלה מהאור שהיה ממלא מקום החלל⁹. והמשכת אור זה הוא דוקא על ידי עבודת הברורים¹⁰. וזהו היתרון שבכח מעשיו ג' לתת להם נחלת גוים על החודש הזה, כי ענין החודש הזה הוא המשכת אור הסובב, שבשרשו הוא בחינת האור שהיה ממלא מקום החלל, ועל ידי¹¹ עבודת הברורים¹² דעניני העולם שנפלו מז' מלכים, מלכי אדום שברצונו נתנה להם - כמאמר רז"ל¹² בונה עולמות ומחריבן - ובני ישראל מבררים ויורשים¹³ אותם ונעשו נחלת יעקב, ממשיכים בחינת אור חדש שלמעלה מהאור שהיה ממלא מקום החלל. וכמו שהוא

9) המשך תרס"ו שם (ע' ד'). ע' תקט. ד"ה יו"ט של ר"ה תשי"ש. ועוד.

10) המשך תרס"ו ע' שלו ואילך. ס"ע שנר ואילך. ועוד.

11) להעיר גם מהמשך הנ"ל ס"ע שמ ואילך.

12) קה"ר פ"ג, יא.

13) המשך וככה תרל"ז פס"ח. ד"ה אם רוח המושל תרצ"ה (בס"מ קונט' ח"ב) פ"ו. ובכ"מ.

ביאורים

ו. סיכום אות ב: שורש אור הסובב הנמשך על ידי התורה הוא אור האין סוף שלפני הצמצום כמובא בעמק המלך, ו'מעשה בראשית' הוא סדר ההשתלשלות מצמצום הראשון, ומכיוון שתכלית התורה היא להמשיך את אור אין סוף ב"ה שלפני הצמצום היה צריך להתחיל את התורה מ'החודש הזה' הוא יחוד טוב וממלא, שבשרשו הוא המשכת אור אין סוף ב"ה.

ז. ביאור הדברים: עולם האצילות (וכן העולמות ב"ע) מכונה עולם ה'תיקון', ולמעלה ממנו הוא עולם ה'תוהו'. והחילוק ביניהם: בעולם התיקון ה'אורות מועטים' וה'כלים מרובים', כלומר הכלים ראויים להכיל את האורות. ואילו בעולם ה'תוהו' ה'אורות מרובים' וה'כלים מועטים', כלומר הכלים אינם ראויים להכיל את האורות. מכיוון שכן היתה בו 'שבירת הכלים' כאשר 'נצוצות' מהם 'נפלו' לעולם הזה הגשמי. במילים פשוטות: מהאלוקות שבכלים אלו נתחדשה חיות מצומצמת באין ערוך, המלוּבשת ומחיייה את העולם הזה הגשמי. על תהליך זה של שבירת הכלים שבעולם ה'תוהו' נאמר במדרש שקודם בריאת העולם (-התיקון) היה הקב"ה בונה עולמות ומחריבן (-שבירת הכלים שבעולם ה'תוהו').

בכלל העולם (עולמות בריאה יצירה עשיה, דמשם יפרד) בא גם כן בפרט הבירור דכיבוש ארצות שבעה גוים, שישראל מהפכים אותם לארץ ישראל¹⁴.

ד) והנה מכיון דזה ש"ברצונו נתנה להם" (לזמן מסויים) הוא בכדי שיהיה אחר כך "ברצונו נטלה מהם ונתנה לנו", הרי פשוט, שבאם מחליטים בתוקף, אזי מבררים בנקל יותר את ארצות שבעה גוים, וכל העולם כולו, שיהיה דירה לו יתברך. וזה מה שנדמה שצריך לזה יגיעה ועמל, ועד שאומות העולם טוענים בנוגע לכל בירור¹⁵ לסטים אתם הוא מצד גודל ההעלם והסתר, מה שאין נרגש בעולם אשר "כל הארץ של הקב"ה היא" (ו"כ¹⁵ ממך הכל"¹⁶). אבל הרי תכלית הכוונה של ההעלם והסתר הוא בכדי שיהי' ובקשתם משם¹⁷, אז אידן זאלן זוכן און געפינען דעם אויבערשטן בכל עניני העולם, בהעלמות וההסתרים¹⁸ [=שהיהודים יחפשו וימצאו את הקב"ה] [וכמשל האב המסתיר את עצמו מבנו הקטן בכדי להראות את חכמת הבן שמבין שההסתר וההעלם אינו אלא

14) ראה אוה"ת שבעה ערה 3. וראה לקו"ש ח"י ע' 3, 5.

15) לשון הכתוב - דה"א כט, יד.

16) ראה אוה"ת שבעה ערה 3.

17) ואתחנן ה, כט. וראה לקו"ת ראה לב, ג.

18) ומכיון שמצד ההעלמות וההסתרים, הבירור הוא "בבחי" התחדשות גמורה כחידוש יש מאין", לכן, עי"ז דוקא הוא עיקר המשכת האור חדש (המשך תרס"ו ע' שנד-ה).

ביאורים

הספירות שבעולם ה'תוהו' מכונים בשם 'מלכים', שכן עיקר עניינה של מלוכה הוא ישות והתנשאות, ובעולם התוהו שאף ספירה לא מעניקה מקום לחברתה (מחמת העדר הגבלתה) עניינו גם מלוכה, שעיקרה - ישות והתנשאות. זאת ועוד, הספירות העיקריות בעולם ה'תוהו' הם המידות, אשר לכן הביטוי הוא 'שבע מלכים' (מקור שם זה בתורה הוא בשבע מלכי אדום המנויים בפרשת וישלח).

תכלית עבודתו של היהודי היא לברר ניצוצות אלו ולהעלותן לקדושה, שעל ידי כך הוא 'יורש' את האורות של 'תוהו' (אף שהיהודי מצד נשמתו שייך לעולם ה'תיקון' בלבד).

ח. סיכום אות ג: ביאור מענה המדרש: בהמשכה שעל ידי התורה שני עניינים: א. על ידי עצם קיום התורה והמצוות נמשך אור אין סוף שלפני הצמצום שהיה ממלא מקום החלל. ב. על ידי עבודת הבירורים שבתורה נמשך אור חדש (שלא האיר אף קודם הצמצום), והיא תכליתה האמיתית של התורה. וזהו הפירוש ב"כח מעשיו... לתת להם נחלת גויים", שעל ידי עבודת הבירורים ב'נחלת גויים' שב'מעשיו' (מעשה בראשית) נמשך אור חדש שלמעלה מ"החדש הזה" - אור הסובב.

מאמר ד"ה בראשית ברא תשל"ח · ט

בכדי שיבקשנו וימצאנו¹⁹], והבטיחה תורה שכאשר ובקשתם משם אז בודאי "ומצאת"²⁰, שכובשים את כל העולם ועושים ממנו דירה לו יתברך, עד אשר אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וגו' לעבדו שכם אחד²¹. והיתה לה' המלוכה²² ס.

ה) ויש לקשר זה גם עם ענין ד' ויעקב הלך לדרכו" (שבמוצאי שבת בראשית²³), דהגם שהולך לדרכו (גם) בעניני הרשות ובעובדין דחול במשך כל השנה, מכל מקום אינו יירא מזה, כי אם, הולך לבטח דרכו, ובשמחה ובטוב לבב. וזהו גם מה שבמוצאי שבת [ובפרט במוצאי שבת בראשית, שאז מתחיל (בעיקר) הסדר דויעקב הלך לדרכו²³] אומרים²⁴ אל תירא עבדי יעקב²⁵, כי "במוצאי שבת מסתלקת הנשמה יתירה וצריך לחזור ולירד בבחינת יעקב עבדי בכל ששת ימי המעשה לברר בירורים בבריאה יצירה עשיה כו' לכך אומר אל תירא עבדי יעקב כו' מליד שם, ובוה נותנים כח ועוז כו"²⁶. והטעם לזה (לענין אל תירא) הוא כי הוי' אלקיו עמו²⁷, שכל אחד ואחד מישאל (גם מי שהוא בבחינת יעקב), בכל מקום ובכל זמן ובכל ענין (גם בחוץ לארץ ובימי החול

19) לקו"ת סוכות פב, א. שער האמונה בהקדמה. המשך תרס"ו ע' רמח ואילך (ולהעיר גם מהמשל המובא שם ס"ע שפ ואילך).

20) ואתחנן שם.

21) צפני" ג, ט.

22) עובדי' א, כא.

23) כמבואר בהשיחה (סעיף ד') (נדפסה בלקו"ש ח"כ ע' 269).

24) כ"ה בלקו"ת שבערערה 26. ולהעיר, שבכ"מ ברא"ח מבוארים גם (נוסחאות ו)מנהגים שאין נוהגים בחב"ד.

25) לשון הכתוב - ישע"י מד, ב. ירמי' ל, יו"ד. ועוד.

26) לקו"ת בלק עב, ב.

27) בלק כג, כא. ובלקו"ת שם (עא, סע"ד), שענין זה (דהוי' אלקיו עמו) "הוא העזר מלמעלה" לבחי' יעקב. - ושייך לתרועת מלך בו - עבודה דר"ה (לקו"ת ר"ה נד, ג. וראה גם לקו"ת בלק עב, סע"ב).

ביאורים

ט. סיכום אות ד: עבודת הבריורים נעשית בקלות יותר על ידי החלטה תקיפה, מכיוון ש"ברצונו נתנה להם" לזמן מוגבל על מנת שאחר כך "ברצונו נטלה מהם ונתנה לנו". כאשר אומות העולם טוענים "ליסטים אתם" ודרושה יגיעה מחמת ההעלם והסתה, יש לגלות את הקב"ה בהעלם והסתה עצמו, ועל ידי זה עושים מהעולם דירה לו יתברך.

י. עיקר עניין "ויעקב הלך לדרכו" הוא במוצאי שבת בראשית: בשיחה שנאמרה לפני מאמר זה מבואר שב"ויעקב הלך לדרכו" מספר דרגות, כאשר בכללות לאחר יום כיפור ה"ויעקב הלך לדרכו" מתבטא בעבודתו היחודית של כל יהודי בפרט בקדושה גופא, ולאחר שמחת תורה מתחילה עבודת היהודי בענייני הרשות, אך היציאה לענייני הרשות בפועל היא לאחר שבת בראשית. לכן עיקר עניין "ויעקב הלך לדרכו" הוא לאחר שבת בראשית.

ובעובדין דחול, הוי' אלקיו (הוא) עמו, ועד שנעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית²⁸, שהוא פועל חידוש בהבריאה (כמו הקב"ה כביכול). כי על ידי עבודתו בעבודת הבירורים לעשות את העולם דירה לו יתברך, הוא פועל חידוש בהבריאה [דזהו גם מה שבשבת בראשית קוראין בתורה בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שעל ידי זה נעשה בריאת השמים והארץ וכל צבאיהם מחדש ובאופן חדש], ועד שיהיה השמים החדשים והארץ החדשה גוי'²⁹.

28) שבת קיט, רע"ב. וראה לקו"ש ח"ו ע' 23 הע' 73.

29) ישעי' סו, כב. ובסה"מ תרע"ח ע' רפד: והוא ההמשכה מבחי' עצמות א"ס שלמעלה מגילוי הקו ולמעלה מהאור שהי' ממלא מקום החלל.

..... ביאורים

יא. סיכום אות ה: אופן ה"ויעקב הלך לדרכו" בעובדין הרשות והחול היא בביטחון ושמחה וטוב לבב - "אל תירא עבדי יעקב", כיוון ש"ה' אלוקיו עמו", עד שהיהודי נעשה שותף לקב"ה על ידי החידוש שפועל בבריאה.

סיכום המאמר

מובא במדרש: "אמר ר' יצחק, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם... ומה טעם פתח בכראשית, משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גויים, שאם יאמרו אומות העולם לישראל ליסטים אתם... הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא... ברצונו נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו".

הביאור הפנימי לקושיית המדרש: עניין "החודש הזה" הוא יחוד טוב וממלא, ומכיוון שתכלית התורה היא המשכת אור הסובב (על ידי יחוד טוב וממלא) היה צריך להתחיל מ"החודש הזה". ולהוסיף, שעל פי דברי עמק המלך, שורש אור הסובב הנמשך על ידי התורה הוא אור האין סוף שהיה ממלא מקום החלל קודם הצמצום.

הביאור הפנימי למענה המדרש: על ידי עבודת הברורים שבתורה נמשך אור חדש (שלא האיר אף קודם הצמצום), והיא תכליתה האמיתית של התורה. וזהו הפירוש ב"כח מעשיו... לתת להם נחלת גויים", שעל ידי עבודת הברורים ב'נחלת גויים' שב'מעשיו' (מעשה בראשית) נמשך אור חדש שלמעלה מ"חודש הזה" - אור הסובב.

אופן הכיבוש שבעבודת הברורים היא על ידי החלטה תקיפה, מכיוון ש'ברצונו נתנה להם' לזמן מוגבל על מנת שאחר כך "ברצונו נטלה מהם ונתנה לנו". וכאשר אומות העולם טוענים "ליסטים אתם" ודרושה יגיעה מחמת ההעלם והסתר, יש לגלות את הקב"ה בהעלם והסתר עצמו, ועל ידי זה עושים מהעולם דירה לו יתברך.

על דרך זה גם "ויעקב הלך לדרכו" - ההליכה של היהודי בענייני הרשות והחול, היא בביטחון ושמחה וטוב לבב - "אל תירא עבדי יעקב", כיוון ש"ה' אלוקיו עמו", עד שהיהודי נעשה שותף לקב"ה כיוון שפועל חידוש בבריאה, ובכך נמשכת המשכה חדשה עד שיהיו "השמים החדשים והארץ החדשה".

”

כאשר יתבונן במצבו אליבא דנפשיה, יכול לחשוב שאינו שייך ללימוד החסידות, ובפרט לפעול על הזולת.

והמענה על זה - שכיום אין זמן לדחות את לימוד החסידות עד לסיום ההכנות. צריכים ללמוד את החסידות של הרבי, לחזור וללמוד, "ווייטער לערנען און ווידער לערנען", "האַלטן זיך אָן דעם רבי'נס קליאַמקע", ו"המאור שבה" - העצמיות של הרבי שהכניס בתורתו - "מחזירו למוטב", "דער רבי וועט אים שוין אַרויסשלעפן פון אַלע בלאַטע'ס".

ולא עוד אלא שאפילו אם נמצא במעמד ומצב שעדיין יש לו ספקות בנוגע להרבי (אם הוא בעל הבית על הכל, ויכול הכל, ובמילא אינו יכול להתחבא ממנו), עליו ללמוד את תורת החסידות של הרבי - "תורה צוה לנו משה", אע"פ ש"תורה" בגימטריא תרי"א, היינו, שחסר עדיין בהענין דאנכי ולא יהיה לך . . . ודוגמתו בנוגע להרבי, כמובן ממאמר רז"ל (ע"פ נגלה) "החולק על רבו כחולק על השכינה" - כי, על ידי לימוד תורתו "וועט ער זיך האַלטן אָן דעם רבי'נס קליאַמקע און זיין מיט אים אויף איין וואָגן".

(משיחת כ' מנ"א השי"ת)